

det en virkelig Ø, alene Klosterets Navn, Økloster, siger det. Det fik Gods i Vendsyssel, i Salling og paa Mors, men ellers ved vi ikke meget ud over dette, at det i den sidste Tid før Reformationen var i haardt Betyk. De sidste Børglumbisper var begærlige Herrer, 1536 klages der over, at der kun var tre Nonner tilbage, Resten var fordrevne eller flygtede for Bispens Efterstræbelser. 1573 kom det i Frands Banners Eje, og efter hans Hustru, Fru Anna Oxe, fik Gaarden Navn af Oxholm. Men om Nonnetiden minder endnu den statelige Klosterkirke, der danner Gaardens nordlige Fløj, bygget i gotisk Stil i Begyndelsen af det 16. Aarh. Paa dens Altertavle troner endnu Himmeldronningen med Jesusbarnet i Arm, udskaaret i Eg, og ved Alterets Side staar det mægtige katholske Monstranshus, i hvilket Æsken med den indviede Hostie opbevaredes. Gaardens to Fløje stammer dels fra samme Tid som Kirken, dels er de sammen med Taarnet opførte efter Branden i 1870.

Det, der giver Øland sin fornemste Tiltrækning for den sjældne Fremmede, der forvilder sig derover langs Dæmningen, er den smukke, store Bøgeskov i Øens nordlige, højeste Del, med dens Kløfter og Skrænter, dens op-og-ned, med de pludselige Lysninger i Bøgeløvet, hvorigennem man ser langt ud over Fjordens blanke Spejl og Landet sønder paa.

Endnu længer øster paa i Fjorden ligger Gjøl, af Natur omtrent som Øland, og som den groende sammen med Fastlandet og selv voksende ved at optage de smaa Holme i Fjorden. Ogsaa her har Kirken bevaret Minder fra den katholske Tid. Det synes, som var man paa de afsides Øer ikke fuldt saa brændende i sin protestantiske Iver for at overkalke og ødelægge det, der mindede om den papistiske Tro, som andetsteds. Maaske holdt den gamle Tro med et protestantisk Overtræk sig ogsaa længere her. Re-

formationen gik jo ikke for sig paa et Døgn. Et Folk skifter ikke Tro fra en Dags Morgen til den næste Solopgang, selv om dets Herrer erklærer en ny Tro indført. Og man er jo mest ivrig for at ødelægge i den første Omvendelsestid. Senere er man mere tilbøjelig til at se mildt til de Altre, foran hvilke éns Forfædre har knælet i saa mange Slægtled. — Ogsaa Gjøl har sin Herregaard, Birkumgaard, der hørte under Børglum.

Gaar man fra Kokkedal mod Vest langs Fjorden, naar man forbi Bejstrups gamle Granitkirke, bygget i det 12. Aarh., med dens ejendommelige Taarnrum, Aggersborg Sogn, Hjørrings Amts sydvestlige Udløber. Her var den urgamle Overfart mellem Hanherrederne og Vesthimmerland, en af Færdselens gamle Hovedaarer. Derfra kunde man komme vester paa til Thy og til Vendsyssel i Øst. Det var et vigtigt Punkt, og langt tilbage har Kongerne her haft deres Gaard for at raade for Overfarten. Da Knud den Hellige 1086 flygtede for de rebelske Vendelboere, tog han ind paa Biskopstorp, det nuværende Bejstrup, en Børglumbispen tilhørende Gaard. Men en Del af hans Mænd kastede sig ind i Kongsgaarden Aggersborg, der saa blev hærget af Bønderne. 1441 afbrændte Bønderne Slottet. Af dette ser man endnu Tomten sønden for Kirken. Senere blev Gaarden opført noget sydligere.

Overfarten foregaar over det smalle Stræde fra Nørre-Aggersund. Endnu i denne Sommer blev man sat over, som man blev det i Hellig Knuds Tid og endnu før, gaaende i en almindelig Jolle, kørende i en stor, flad Pram, der roedes frem med nogle vældige Aarer, saaledes som vort Billede viser. Men nu rammer man Pæle ned og murer Moler op, man bygger et Færgeleje, og næste Sommer damper vel Færgen frem og tilbage.